

“GRAUZTI”

8. maijā rehabilitācijas centra “Ligatne” bunkurā pilsētpētnieku grupa “Grauzti” atklāja bilžu izstādi par bunkuru un patvertnu stāvokli mūsdienās Latvijā.

Izstādes atklāšanas dienā apmeklētājiem, nokāpot 9m zem rehabilitācijas centra “Ligatne”, bija iespēja piedalīties ekskursijā pa bunkuru, redzēt bunkura dežurantu, kurš patiesībā bija “Grauzti” komandas dalībnieks, redzēt un dzirdēt ventilācijas sistēmas un dizelelektrostacijas iedarbināšanu un noslēgumā iepazīties ar “Grauzti” komandu un apskatīt viņu sagatavoto izstādi. Sākumā “Grauzti” pārstāvji Andris, Māris, Mārtiņš un Matiss pastāstīja par izstādes rašanos, par bunkuru izpēti, kā arī projektu kopuma.

Izstādē ir apskatāmas vairāk nekā 100 bildes no patvertnēm, unikāla karte, kurā redzams, kas notiku Rīgas HES pārraušanas gadījumā, iespēja redzēt gāzmasku šķērsgrizumā un apskatīt “Grauzti” komandu bildēs un uzzināt vairāk par “Grauzti” komandu un pašu projektu. “Grauzti” apvieno sevi cilvēkus, kuri nodarbojas ar pilsētpētniecību (no angļu val. Urban exploration) jeb pēta un apmeklē visdažādākās būves, kurās netiek saimnieciski izmantotas un ir pamestas. Vairāk nekā simts dažādu vietu no visas Baltijas apskatāmas “Grauzti” mājas lapā: www.grauzti.lv. Pēdējos gados viņi nopietnāk ir pievērsušies Padomju Savienības Civilās aizsardzības un tās aizsargbūvju pētīšanā un pēta gan bumbu patvertnu vēsturi, gan apmeklē un pēta to stāvokli mūsdienās.

Apmeklējot bunkurus un patvertnes, viņi tās iemūžina fotogrāfijās, lai saglabātu šo vēstures daļu, kura ar gadiem izzūd. Ja arī neatrodas neviens cits, tad šo vietu lielākais ienaidnieks ir laika zobs, kas tās lēnām, bet neatlaidīgi grauz un lēnām arī uzvar cīņā par

Grauzti.lv komanda

izdzīvošanu. Pilsētai attīstoties, top jaunas celtnes, bet vecās vienkārši tiek aizmirstas. Bieži vien ir bezjēdzīgi izcirst mežu vai sabojāt kādu skaistu parku, lai uzceltu jaunu māju, nevis atjaunotu kādu jau esošu.

Domāju, katrs, ārā pastaigājoties, ir gājis garām kādai pamestai vietai, un nodomājis, "...šeit bija tā varenā rūpniča...", vai arī "...sāja veikalīpa varēja nopirk garšīgakās maizites pilsētā...", bet nevienas atmiņas nav mūžīgas, tās ar laiku izgaist. Mēs savas atmiņas par šīm vietām saglabājam ilgākam laikam, pilsētu, kadu to redzam mēs, pilsētu mūsu laikā, mūsu acīm. Arī projekta nosaukums GRAUZTI ir radies nevis no vārda grausts, bet gan no laika sagrauzītēm objektiem. Kaut arī aktīvi darbā pie projekta darbojas tikai pāris cilvēku, tomēr projekta attīstība dalību nem ļoti daudzi. Jau diezgan liela cilvēku grupiņa, saņemot izsižu vai vēstuli, vai telefona zvanu par gaidāmo misiju, atrīvo laiku no darba, mācībām, vai citām lietām, lai piedalītos kārtējā piedzīvojumā, jo katra misija ir liels piedzīvojums gan tiem, kas tajā ir pirmo reizi, gan tiem, kas desmito vai simto. Lielā rūpničā vai mazā privātmājā, vai arī jebkurā citā vietā, kurā kādreiz notikusi darbība – cilvēki skrejuši, lai uz kaut ko svarīgu paspētu, vai tajā pašā laikā atpūtušies pēc grūtas darba dienas, liela daļa no vietām pat ir bijušas valsti svarīgas un pazīstamas, bet tagad viss ir laika zoba sagrauzts un aizmirsts – tātad “Grauzti” misiju vērts. Izstāde iepazīstina ar reālo situāciju un citu aizsargbūvju stāvokli citviet Latvijā. Tā parāda cik mūsdienās ir aizmirstas Civilās aizsardzības aizsargbūves. SIA “Reabilitācijas centrs “Ligatne”” atrodas Ligatnes novada “Škalupēs”. Rehabilitācijas centra “Ligatne” teritorijā 9m zem zemes atrodas labiekārtots bunkurs 2000m² platībā, kuram slepenības zīmogu nozīme tikai 2003. gadā. Tas ir izbūvēts pagājušā gadās, 80. gados politiskās un valsts varas elites vajadzībām valsts vadīšanai atomkara gadījumā.

Izstādi iespējams apskatīties rehabilitācijas centra “Ligatne” bunkurā katru darba dienu, ekskursiju iepriekš piesakot pa tālruni +371 64161915 vai sestdienās, svētdienās plkst. 12:00, 14:00 un 16:00.

SIGULDAS ELPA

Ceturtie tradicionālie pūtēju orķestru svētki Līgatnē

22. maijā Ligatnē norisināsies jau ceturtie tradicionālie Pūtēju orķestru svētki un vienlaikus arī otrs Brīvās mākslas festivāls “Balta lapa”. Svētkos pilsētas centrā pie ezera muzicēs pūtēju orķestri, savukārt uz divām brīvdabas skatuvinām uzstāsies jauniešu rokgrupas, muzikālās ģimenes, bērnu ansamblī un deju kolektivi. Paredzēta plaša kultūras programma ģimenēm ar bērniem.

Brīvās mākslas festivāla “Balta lapa” ietvaros Ligatnē darbosies dažādu jomu mākslinieki, lai katrs no baltais lapas dienas garumā radītu mākslas darbu, veltījumu Ligatnei, - pilsētai, kurā šobrid darbojas vienīgā Latvijas papīrfabrika, kas ražo papīru, 100% izmantojot otrreizējās izejvielas. Ligatnes Kultūras un tūrisma centra vadītāja Laimdota Lapina, kas ir festivāla idejas autore, ir pārliecīnāta, ka šie svētki kļūst par tradīciju, kas bagātina novada un visas Vidzemes kultūras dzīvi.

Tā iedvesmojošā gaisotnē ar cienu pret vidi iespēja radoši darboties būs arī ikvienam pilsētās viesim, jo visas dienas garumā Ligatnē darbosies dažādas radošās darbnīcas. To skaitā keramikas, zīmēšanas, klūdzīņu pišanas, karōšu grebšanas, rotu darināšanas un daudzas citas. Tiks gādāts arī par izklaidi: kamēr pieaugušie zmēģinās spēkus šaušanā ar arbāetu, bērni vīzīnās minizoodārza “Rakšas” lamu pajūgi. Veldzēties un stiprināties viesi tiks aicināti kafejnīcā, kas darbosies Ligatnes unikālajos smilšakmens klinšu pagrabos.

Dienas pasākumi noslēgsies ar dalībnieku svinīgu gājienu plkst. 19.30. Tam sekos lielkoncerts “Nakts skaņas” Ligatnes estrādē, ko vadis Santa Didžus. Savukārt turpinājumā – nakts balle, kurā uzstāsies legendārā rokgrupa “Pērkons”.

Papildus informācija:
Līgatnes Tūrisma informācijas centrs. Tālrunis: 641 531 69

Festivāla “Ceturtie tradicionālie pūtēju orķestru svētki” noslēguma koncerta un balles biļešu cenas

	Billetes veids	Cena iepriekšpārdošanā	Cena koncerta dienā
Pieaugušie	Balles biļete	5,00	7,00
	Koncerta biļete	3,50	5,00
	Koncerta un balles biļete	7,00	10,00
Gimenes biletē (divi pieaugušie un 2 bērni)	Koncerta biļete	9,00	12,00
Pensionāriem, bērniem	Koncerta biļete	2,00	3,00

Mīļajām māmiņām!

Inese Okonova,
Līgatnes novada TIC informācijas specialiste

9. maijā visā pasaule un arī pie mums Līgatnē tika atzīmēta Māmiņdiena. Visas mammas bija aicinātas arī uz Māmiņdienai veltītu koncertu Līgatnes kultūras namā. Koncerta vadītāja bija Līgatnes Kultūras un tūrisma centra mākslinieciskās daļas vadītāja Jolanta Viļumsone. Koncertā piedalījās gan Līgatnes novada jauktais koris, gan mazie bērnudārza dziedātāji un dejotāji

ar dziesmām, dejām un dzejoliem, kas veltītas mīļajām māmiņām. Līgatnes skolniekus pārstāvēja 2.-5. klašu vokālais ansamblis un 7.-9. klašu deju kolektīvs. Māmiņas sveikt ieradušies bija arī Līgatnes seniori. Senioru ansamblis uzstājās ar skaistākajām latviešu tautasdziesmām, savukārt linijdeju grupa “Možums” priecēja koncerta skatītājus ar nūprām dejām. Pašu mazāko ligatniešu māmiņas uz koncertu bērnudārza tika aicinātas jau 6. maijā, kad mazie rādīja, ko iemācījušies bērnudārza gaitās.

Būs brīnumi, ja vien tiem notīcesim,
Būs laime tad, ja pratīsim to dot
Būs prieks, ja protam citus teliksmot
Un nevajag nemaz tik daudz-
Pavisam maz,
Pavisam nieku,
Lai mirdzošs mirklis nestu prieku!

Mīļi sveicam Līgatnes novada iedzīvotājus nozīmīgās dzīves jubilejās!

MAIJĀ –

Jelizaveta Carjova
Vera Donska
Jānis Jaunzemis
Aivars Kuriņš
Malvine Lilja Liepiņa
Smaida Masa
Biruta Mende
Vera Mihļenova
Zigīda Ozoliņa
Mirdza Platkovā
Guna Plivska
Ziedite Punte
Arvids Pūlis
Solomeja Siliņa
Vija Silīna
Gunta Brīgita Skujīna
Pēteris Stepiņš
Tatjana Verņikova
Māris Vermanis
Ilga Veze

DO-RE-MI Līgatnes vidusskola

30. aprīlī Līgatnes vidusskola bija sabraukuši daudz dziedātāju gan no Līgatnes, gan citām pilsētām, lai piedalītos ikgadējā konkursā “Aprīļa DO-RE-MI”. Un mēs – Bitīte un Taurenītis, bijām aizlidojušas paklausīties. Mūs loti pārsteidza tas, cik ļoti nopietni bērni bija gatavojusies. Konkurence bija liela - 3. vietu ieguva Elvija Jansone, 2. vietu - Eija Linda Nežborte, bet godpīlno 1. vietu Kristena Cirule ar dziesmu “Klauns”. Taču visi dalībnieki saņēma atzinības un veicināšanas balvas. Tas bija tik jauki! Tiksimies nākamajā gadā!

“Līgatnes novada Ziņu” izdevumu sagatavoja **Anita Jaunzeme**, tel. 64153176, e-pasts: novadadome@ligatne.lv, anitajaunzeme@inbox.lv. Par rakstu faktu pareizu atspoguļojumu atbild rakstu autoru.
Visus Līgatnes novada ziņu izdevumus, Līgatnes senās fotogrāfijas, kā arī visu informāciju par Līgatnes novadu var apskatīt Līgatnes novada mājas lapā www.ligatne.lv.

Veiksmīgas skolas gaitas!

*Man skolnieces kleita un soma
jaunu
Un pašai no sevis mazdrusciņ
kauns,
Man zirgaste sapīta vienā bīzē -
Nez, kā nu būs, kā skolā ies?
Nekas, nekas, gan labi ies -
Man išķītis dūrītē paslēpies!*

Pavisam drīz reibinoši smaržos cerīni, un mūsu paši lielākie audzēkņi rotāsies savai pirmajai izlaiduma ballei. Pašreiz viņi vēl ir domu un satraukuma pilni, ik pa brīdim atskan jautājumi par skolu, taču vēlme mācīties ir ikviem.

Katru gadu gatavošanās izlaidumam ir īpašs laiks, kad atceramies visdažādākās situācijas, ko esam piedzivojušas kopā ar bērniem - gan to, cik viegli vai grūti bija uzsākt bērnudārza gaitas, gan kopīgus jautros brižus, gan arī lielas blēnas, kuras bērni pastrādājuši. Katrreiz esam lepni par to, kādi mūsu audzēkņi izauguši, un izlaidumā, pasniedzot ceļamaizi, dodam viņiem līdzi arī laba vēlējumus.

Šogad mūsu iestādi beigs 23 audzēkni: 14 - Lejasligatnē, 9 - Augšligatnē. Katram ir kaut kas labs palicis atmiņā par šeit pavadito laiku, katram ir arī kāds sapnis, ko vēlas sagaidīt nākotnē. Lai uzzinatu bērnu domas, skolotājas veikušas aptauju, un, lūk, ko stāsta mūsu absolventi. Vislabāk bērnudārza bērniem patikušas spēles, draugi, uzstāšanās koncertos, dejošana, spēlēties laukumā, skolotājas. ļoti nepatikuši kašķi, kaušanās, reizēm nodarbibās daudz strādāt. Daudzi bērni secinājuši, ka viņi nevarētu iztikt bez mammas, tēta, brāļa, māsas, omītes. Citi domāja, ka neiztiku bez ēdienu, televizora, naudas, telefona.

Lūk, par ko gribētu klūt mūsu audzēkņi:

Justīne - vēlētos strādāt pie mamma veikalā vai par dejotāju, Roberta - par nagu lakotāju, Sanija Grigorjeva - par frizeri, Kristers - par mašīnu remontētāju, Ance - par veikalnieci, Paula - par vijolnieci, Agnese - par mākslinieci, Diāna vēlētos grābt lapas, Paula Niejgoda - par dzīvnieku dakteri, Aleksi s - par bokseri, Anabella - par modeli, Paula Pileģe - par sportisti-riņebraucēju, Mārcis - par zinātnieku ķīmijā, Valters - par celtnieku, Kārlis - par

dziedātāju, Dāvis - par direktoru piena kombinātā, Evelīna - par gleznotāju, Laura - par pavāri, Lauma Klavīna - par zobārsti, Eduards par policistu uz moča, Lauma Bergmane - par dārznieci, Sanija Veicmane - par pārdevēju.

Diānai Kvītkai, Ancei Evelīnai Menģelei, Artūram Stumburam, Agnesei Zapereckai
Absolventiem PII Ligatnē, Gaujas ielā 7:
Evelīnai Linnai Frolovai Sanijai Veicmanei,

2010. gada absolventi PII "Zvaniņos" - Agnese, Ance, Roberta, Diāna, Sanija, Justīne, Kristers, Artūrs, Paula.

2010. gada absolventi PII Ligatnē, Gaujas ielā 7- Paula, Lauma, Paula, Anabella, Laura, Lauma, Evelīna, Aleksis, Mārcis, Eduards, Dāvis, Kārlis, Valters, Sanija.

Absolventiem novēlam - lai piepildās viņu sapņi un ieceres! Lai skolā bērniem būtu saprotoshi skolotāji, lai viņi satiktu daudz jaunu draugu, bet par bērnudārzu, lai viņiem paliek vislabākās atmiņas!

Veiksmīgas skolas gaitas vēlam:
Absolventiem PII "Zvaniņos":
Justīnei Amandai Billei,
Paulai Bikšei,
Kristeram Celmiņam,
Sanijai Grigorjevai,

Aleksim Čajanovam,
Kārlim Vinkelim,
Laurai Paškevičai,
Laumai Klavīnai,
Paulai Pileģei,
Valteram Vasiljevam,
Laumai Annai Bergmanei,
Anabellai Stāmerei,
Dāvim Mierīnam,
Eduardam Raineram Janitēnam,
Mācīm Rukam,
Paulai Amandai Niegodai

PII vadītāja **Gunita Liepiņa**

"Karošu darbnīca" gaida viesus!

RASMA VANAGA,
gide Ligatnē

Maija brīvdienās kopā ar Ligatnes viesiem pabiju jaunā ekskursantu apskates objektā "Karošu darbnīca" Augšligatnē. Bija interesanti un viesiem patika.

Viena no Latvijas galvenajām bagātībām ir mežs. Tur, kur aug koki, ir arī prasmīgi meistari, kuri prot izgatavot visdažādakos saimniecībā noderīgus izstrādājumus no Latvijā sastopamiem kokiem: bērza, ozola, oša, gobas, kadiķa, ābeles, plūmes, kīrša, ceriņa u.c.

2010. gada sākumā Ligatnes novadā tika izveidota pirmā karošu izgatavošanas darbnīca. "Karošu darbnīca" var vērot kā no vienkārša, varbūt pat šķietami nevērtīga koka gabala, top skaistī un praktiski sadzīves priekšmeti - karotes, pannu lāpstīnas, sviesta naziši, virtuves dēļi un citas sadzīvē nepieciešamas lietas.

Karošu darbnīcā saimnieku Ainara un Elīta Vanagi, tā atrodas senū mājās "Vanagi". Vanagu dzimta tur dzīvo un strādā jau četrās paaudzēs. Ainara vecvētēvs Kārlis Vanags šo zemi nopirkā

1903. gadā no Paltmales muižas un uzcēla dzimtas māju. Šis bija viens no 77 apbūves gabaliem, ko apbūvēja pie Ligatnes stacijas līdz 1919.gadam, pēc tam, kad stacija ar tās pievedceļiem bija uzcelta papīrfabrikas vajadzībām.

Jaunuzcelto māju saimnieki turēja zirgus un ar zirgu vezumiem pārvadāja Ligatnes papīrfabrikas izvejelas un gatavo produkciju no Ligatnes stacijas uz papīrfabriku un otrādi. Ar saviem zirgiem produkciju un izvejelas pārvadāja arī Kārlis Vanags un vēlāk viņa dēls Jānis Vanags (vecākais).

Mēs to paveicām!

GUNITA LIEPIŅA,
Līgatnes novada PII vadītāja

Jau vairākus gadus pavasarī vecāki un darbinieki tiek aicināti uz Lielo talku Ligatnes bērnudārza. Nu jau otro gadu tā notika darba svētkos - 1. maijā, un pulcināja lielus un mazus talkotājus. Šogad mērķis bija sakopt graviņu aiz bērnudārza ekas līdz diķim un iztīrīt seno liepu aleju, izveidojot bērniem pastaigu taku, kurā viņiem būtu gan dabas pētišanas, gan aktīvas atpūtas iespējas. Talkas plānošanā un organizēšanā aktīvi iesaistījās iestādes padomes vecāki. Rudenī viņi vērsās Ligatnes novada domē ar lūgumu atbrīvot graviņu no siltumtrases caurulēm, bet neilgi pirms talkas pulcējās uz sapulci, kurā tika plānoti darāmie darbi, apzināti nepieciešamie materiāli un darbariki. Ipaši aktīvi plānošanā un organizēšanā iesaistījās Andris Ozoliņš, Sanita Roma, Sarmite Ruka, Indra Ramāne, Gunta Viļuma. 1. maija ritā uz talku ieradās gan bērnudārza darbinieki un viņu ģimenes, gan vecāki, gan arī

bijušie, esošie un pat nākamie bērnudārza audzēkņi. Darbs atrādās ikvienam, atbilstoši katra spējam un līdzpāremtajiem darba rikiem. Mūsu sākotnējais mērķis tika sasniegts, jo talkas laikā tika nogrābtas pērnas lapas un zari, izveidota bērniem droša pastaigu taka, uzstādīts balķiņu tiltiņš bērnu kustību aktivitātei, daļēji uzpīta klūdzīnu sētinā gar diķa malu, kuru tuvākajā laikā arī pabeigsim.

Pēc talkas, aplūkojot padarīto, gribas teikt lielu paldies visiem talciniekiem un Ligatnes novada domes teritoriju labiekārtošanas nodalas darbiniekiem, jo kopīgi esam paveikuši lielu darbu. Precizi nepārzinu bērnudārza un tā apkārtnes vēsturi, taču zinu, ka šī vieta ir bijusi loti skaista un sakopta. Pēc dažiem gadiem bērnudārza ēkai būs 100 gadi, kopš tā uzcelta, bet šogad, 15. oktobrī, bērnudārza svinēsim 70 gadu jubileju, tāpēc šajā talkā paveiktajam ir īpaša nozīme, jo, cik vien bijis mūsu spēkos, esam dāvājuši šai vietai pagātnes skaistumu.

Aicinām vecākus pieteikt bērnus mācībām Līgatnes novada pirmsskolas izglītības iestādē

No 2010. gada 1. septembra PII ēkās Augšligatnē, "Zvaniņos", un Līgatnē, Gaujas ielā 7, darbosies šādas grupas:

Bērniem vecumā no 1,5 līdz 3 gadiem

Bērniem vecumā no 3 līdz 5 gadiem

Bērniem vecumā no 5 līdz 7 gadiem

(obligātā 5-6 gadīgo bērnu sagatavošana skolai).

Pieteikties pie vadītājas Guntas Liepiņas:

Augšligatnē, "Zvaniņos" - pirmdienās 14.00 - 18.00

trešdienās 7.30 - 11.00

Līgatnē, Gaujas ielā 7- pirmdienās 7.30 - 11.00

trešdienās 14.00 - 18.00

Vai arī, iepriekš saskaņojot tikšanās laiku pa tālr. 28661216

1942. – 1943. gados, garām "Vanagiem" Ligatnes papīrfabrika uzcēla šaursliežu dzelzceļu, kas savienoja papīrfabriku un Ligatnes staciju. Tad izvejelas un produkciju veda jau ar "bānīti" līdz 1990.gadiem, kad to fabrika vairs nespēja uzturēt, un mazbānītis tika likvidēts.

Visus šos gadus Vanagu dzimtas četru paaudžu darba gaitas ir bijušas saistītas ar Ligatnes papīrfabriku, gan strādājot ar zirgiem, gan apkalpojot "mazbānīti", gan ražojojat papīru, gan gatavojoši koka taru, gan strādājot galdnieceibā.

Jaunuzcelto māju saimnieki turēja zirgus un ar zirgu vezumiem pārvadāja Ligatnes papīrfabrikas izvejelas un gatavo produkciju no Ligatnes stacijas uz papīrfabriku un otrādi. Ar saviem zirgiem produkciju un izvejelas pārvadāja arī Kārlis Vanags un vēlāk viņa dēls Jānis Vanags (vecākais).

Tagad apmeklētāji var apskatīt brīnišķīgos darbus, kurus veido prasmīgas galdnieka rokas un izdoma. **Plašāka informācija par "Karošu darbnīcu"** www.spoonfactory.lv un www.9brinumi.ucoz.lv.

Līgatne laiku lokos

Rasma Vanaga, gide

(Turpinājums, sākums "Līgatnes Novada Zinās" Nr.4, 2010. gada aprīlis)

Paltmalē aiz dzirnavu ēkas uzcēla lielu kieģeļu ēku korpusu, tur bija ēka ar lielu skursteni. Labības malšanu pārtrauca, izveidoja vates fabriku, ko iznoma valstsvācietim Otto Thienemanim, kas ieradās no Polijas, līdz ar poļu kokvilnas meistaru. Kokvilnu ieveda no Ēģiptes. Sākās darbs, kur nodarbināja daudzus strādniekus. Milda Kārklinas tēvs jaunajā uzņēmumā palika kā grāmatvedis un kasieris, apvienojot fabrikas un lauksaimniecības pārvaldišanu. Jaunajā fabrikā ražoja vislabāko vati Krievijā, bet šim uzņēmumam nebija ilgs mūžs.

Ap 1905. gadu viens no aģentiem bija noblēdījis uzņēmumam ap 12 000 rubļus. Vates apstrādāšanas ierices iztūrēja, fabriku likvidēja. Kārklinš zaudēja darbu un pārcēlās uz Rīgu. Uz laukiem visu pārkārtoja, atjaunoja malšanu, dzirnavas iznoma Ezergailim. Izbūvētais lielais fabrikas korpusss netika izmantots, tas bija nolaists, nevajadzīgs. Tas sagādāja Visendorfam zaudējumus.

Henrija Visendorfa vecākiem nekādu pienākumu nebija, tie dzīvoja pensijs uz laukiem. Tēvs arvien klepoja. Lai viņa veselību uzlabotu, dēls laiku pa laikam sūtīja no Pēterpils pītos skala grozos veikalos pirkus labumus: konservus, desas, vīnu, konjaku, augļus un visādus citus našķus. Henrija māte bija liela lasītāja. No Rīgas viņa saņēma latviešu

Ko nezinām par Visendorfa dzirnavām un Henriju Visendorfu

avizes, bet dēls no Pēterpils sūtīja "Berliner Illustrierte", kas viņai sagādāja sevišķu prieku. Viņiem mājā nekādu pienākumu nebija, jo tur saimniekoja meita ar znotu skolotāju. Dažreiz no Pēterpils ieradās Visendorfs, dažreiz viņš apmetās Rīgā "Bellevue" viesnīcā Raiņa bulvārī.

1910. gada Karline un Hermanis Kiperti atzīmēja 50 gadu laulības kopdzīvi. Ieradās visi vietējie radi, kā arī dēls Henrijs no Pēterpils.

1912. gada vasarā Henriju Pēterpils dome sūtīja komandējumā uz Vāciju un Franciju, lai tur iepazītos ar elektrisko tramvaju kustību. Tani laikā Pēterpili bija zirgu tramvaji. Ceļā uz ārzemēm, Visendorfi savus bērnus atstāja pie Visendorfas brāla, Rīgas apgabaltiesas locekļa Engberta Rīgas Jūrmalā. Nō ārzemēm viņi visiemi radīem atveda skaistas dāvanas.

1912. gada pavasarī 80 gadu vecumā acis uz mūžu slēdza Henrija tēvs Hermanis Kiperts. Uz apbedīšanu ieradās dēls no Pēterpils un visi pārējie radi. Henrijs savam tēvam uzcēla kapa pieminekli ar vārda ierakstu, atstājot uz akmeņa vietu arī mātes ierakstam. Henrija māte Karlīna Kiperte mira 1930. gada rudenī 95 gadu vecumā Siguldā.

Visendorfu gimenē auga četri bērni: meitas Marija un Gerharda, dēli Henrijs un Bernhards. Sākumā pie meitenēm bija vacu bōnes, vēlāk franču guvermane melle Bonet, kuru vēlāk nomainīja angļu guvernante.

Pirmā pasaules kara laikā 1915. gadā Henrijs Visendorfs aicināja savus radus – māti no Siguldas, jaunākās māsas meitu Lidiju Saulīti, atmiņu autori Milda Kārklinu un viņas māsu

Ildu Renesaci dzivot uz Petrogradu. Augusta beigās visa ģimene ieradās savā astoņu istabu dzīvokli. Tur vēl bija liela istaba trim kalponēm. Dzīvoklis atradās Naberežnij Čornoj Rečki (Jaunā sādža, Melnās upites krastmalā), apmēram 5 – 6 km no centra. Dzīvoklis bija otrā stāvā, satiksme uz centru ar tramvaju. Tur bija svaigs gaiss, plašs skats uz kokiem pāri upitei.

Mājā sarunu valoda bija krievu, pa daļai arī franču, jo Visendorfu bērni nerunāja ne latviski, ne arī holandiski. Dažreiz mājas ieradās viesi. Vienalga kādi viesi bija ieradušies, Henrija mātei vienmēr vajadzēja sēdēt pie galda blakus dēlam. Vakaros pirms gulētiešanas Henrijs piegāja pie mātes gultas, apmīloja viņu un apprasījās, vai ir labi, vai ko nevajag. Viņš rūpējās arī par pārējiem radiem, kas tur dzīvoja. Kopā gāja iegādāties ziemas mētelus un citus pirkumus, deva arī kabatas naudu.

Abi Visendorfu dēli vēl bija skolnieki, jaunākā meita Gerharda mācījās klavierspēli, daudz mājā vingrinājās, vecākā meita bija saderinājusies ar angļu inženieri Viktoru Mūrhedu (Victor Muirhead).

1915. gada novembrī Visendorfu vecākajai meitai Marijai notika laulības ar Viktoru Mūrhedu Pēterpils anglikānu baznīcā angļu valodā. Tēvs zem rokas ievēla savu meitu un nodeva to ligavainim. Laulību dalībniekus pacēnāja ar šampanieti, tā novēlot laimes jaunajam pārim. Vecmāmiņa uz baznīcu līdz nebrauca. Pēc tam mājā bija mielasts. Jaunais pāris kāzu celojumā devās uz Somiju, jo bija karš un tālākā celojumā negribēja doties.

1916. gadā saslima jaunākais dēls Bernhards, ko kādu laiku nosūtīja uz sanatoriju Somijā. Dažreiz arī Henrijs Visendorfs sirga ar sirdi. Vāsaru visa ģimene pavadija Teriokos, Somijā.

"Petrogrāda runāja, ka H. Visendorfs esot kandidāts Krievijas finansu ministra amatam, bet iecēla citu", savās atmiņās raksta Milda Kārklinā. Pēc tam H. Visendorfs aizbraucis veseļoties uz Kaukāzu.

"Bet tad mēs saņēmām telegrammu, ka Henrijs Visendorfs 19. augustā pēc vecā stila (1. septembrī pēc jaunā stila) slēdzis savas acis. Bet tāni pat diena pl. 10 vakārā

meitai Marijai piedzimis dēls Duglass(Dauglas)" – tā raksta Milda kundze.

Pēc tam dzīve mainījās. Māte pēc dēla Henrija nāves aizbrauca atpakaļ uz Siguldu, uz Strupaušiem. Pēc testamenta ipašumi Latvijā – Līgatnes ūdensdzirnavas, zemes gabals Ventspili un Strupauši bija novēleti ģimenei, bet Strupauši atstāti mātei lietošanā līdz viņas nāvei. Par aizbildni bija iecelts Gerhardas Visendorfas brālis Nikolajs Engberts, cara laika Rīgas apgabaltiesas loceklis.

Turpinājums nākamajā numurā

GNP konkurss "Iepazīsti mitrājus"

12. maijā Līgatnes novada vidusskolas 8.a klase devās uz Sudas purvu. Šāda iespēja mums radās, piedaloties GNP rikotajā konkursā "Iepazīsti mitrājus". Pirms šī braucienu pat īsti nezinājām, kas mūs sagaida, jo purvs asociējās tikai ar grimšanu un stigšanu tajā. Tas pat bija galvenais, kāpēc vēlējāmies turp doties. Jau 9.30 visi tikāmies pie Līgatnes novada vidusskolas, lai sagaidītu autobusu un dotos celā. Bija ļoti saulaina diena. Kad bijām norunātājā vietā, satikam GNP dabas aizsardzības speciālistu Uldi Saulīti, kurš mūs sadalīja trīs grupās un iedalīja somas, kurās bija viss nepieciešamais purva pētišanai: lupa, striķis, ar ko mērit zemi, darba lapas, grāmatiņa, kas mums palīdzēja atpazīt augus, putnus un citus zvērus un nezvērus. Ar pilnu ekipējumu devāmies iekšā purvā. Jau pašā sākumā sastapāmies ar dziļu peļķi, kas mūsu kājas vilka dziļumā. Pirmajā mums iedalītā zemes gabaliņā katrā komanda pētija visu, ko varēja tur atrast: augus, putnus, kokus un kukaiņus. Pat pēc dzīvnieku izkārnījumiem vajadzēja noteikt, kas šeit ir bijis (diemžēl šajā jomā nevarējām

paspīdēt ar zināšanām). Kopā ar speciālistiem noņēmām kūdras paraugus. Noskaidrojām, ka 4 m dziļumā kūdra ir radusies pirms 4000 gadiem, un tā ir tumša un blīva, bet 2 m dziļumā (radusies pirms 2000 gadiem) - gaiša un mazliet atgādina sūklī, jo ir ļoti slapja un paspiežot atdod ūdeni gluži kā sūklī. Devāmies uz otru izpētes vietu, kur zeme bija manāmi mitrāka, un blakus mums bija nelieli purva ezeri. Vairākas reizes kāds slapjajās sūnās atstāja zābakus, bet tas tikai uzturēja jautribu. Skolotāja Liene un Lauris grima visbiežāk, bet mājas tikām visi. Papusdienojuši nolaijām inspektoriem savus pētījumus. Bija interesanti! Sēžot skolas solā un mācoties par purvu, nekad mēs neuzzinātu tik daudz, kā šajās pāris stundās esot tur. Skolotāja priecājās, ka izbaudījusi purvā stigšanu zinošu cilvēku pavadībā un cer, ka vairs nekad nebūs jāgrimst! Mēs labprāt dotos turp vēlreiz. Sakām paldies GNP, kas deva mums šādu iespēju, skolotājam, kuras palaida no stundām, un speciālistiem, kuri iepazīstināja ar purvu.

Līgatnes novada vidusskolas 8.a.klase

Amatu diena Līgatnē

vijējs un meldru pinējs, kas rādīja, kā no meldriem pagatavoja krēsls.

Priecājāmies par viesiem, bet vēl jo lielāks prieks ir par mūsu pašu novada amatniekiem. Amatu dienā savas prasmes rādīja gan Līgatnes karšu grebēji, gan tāšu priekšmetu darinātāji. Mūsu novadniece Daina Klints mācīja jaunākā, bet gana populārā amatā – izfilcēt dažādas skaistas puķes, bet viņas dzivesbiedrs ierādīja bēriem seno prasmi

pagatavot stabulītes. Vienkoču parka saimnieks rādīja savu kokgrīšanas tehniku, savukārt zālu sieva zināja pastāstīt, kādas zālites pret kādām likstām lietojamas.

Amatu dienas viesiem bija arī iespēja piedalīties grūdeņa vārišanā pēc sentēvu receptes. Grūdenis ir izensis Latvijā vārīta zupa, kuras galvenās sastāvdaļas ir grūbas, kartupeli un žāvēta gaļa. Līgatne grūdenis izdevās un garšoja godam. Paldies amata meistariem.

Meža dienas

"Meža dienu" ietvaros Līgatnes novada 8.a un 9.a klase piedalījās jauna meža stādīšanā. Mežsargu Ēriku Liepiņu un Jura Neimaņu uzraudzībā tika iestādītas ap 1000 jauni eglīši. Bēri uzsticēto darbu veica ar lielu atbildības sajūtu.

Inese Okonova,
Līgatnes novada TIC informācijas speciāliste

Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas 20. gadadienā, 4. maijā, Līgatnē notika Amatu diena. Pie pilsētas estrādes bija pulcējušies gan mūsu novada amatnieki, gan tālaki viesi, lai katrs rādītu savu amata meistarību un arī iemācītu kādu darbiņu interesentiem.

Pie mums viesojās Senā vides darbnīca. Tā ir biedrība, kas dibināta jau 1999. gadā Rīgā. Tā darbojas kā eksperimentālās arheoloģijas grupa ar mērķi izzināt un atveidot seno baltu dzīvi mūsu ēras pirmās tūkstošgades beigās. Senās vides darbnīca apvieno cilvēkus, kuri interesējas par vēsturi un kultūru, un sniedz viņiem iespēju radoši darboties un ištenot dažādus projektus šajā jomā. Darbnīcas darbība ir ļoti plaša – sākot ar apģērbu un sadzives priekšmetu izgatavošanu un beidzot ar muzicēšanu un cēšanos izprast mūsu senču dzīves uzstveri. Pie mums Līgatnē Senās vides darbnīcas meistari rādīja, kā mūsu senči savulaik berzuši graudus un kaluši rotas. Ikvienam bija arī pašam iespēja izmēģināt, cik grūti seno laiku cilvēkiem nācies tikt pie miltu saujiņas.

Tāpat Līgatnē viesojās virvju Maijs II

Lielā talka Līgatnes novadā!

INESE OKONOVA,
Līgatnes novada TIC informācijas
speciāliste

Sakopšanas darbus Līgatnē šogad uzsāka Līgatnes vidusskolas skolotāji un skolnieki, kas jau 20. aprīlī sakopa skolas apkārti. Ja skolniekiem nāca talkā pati daba, sarūpējot saulainu pavasara dienu, tad 24. aprīļa Lielās talkas diena Līgatnē aizsākās ar pārsteigumu. Vidzemes pusē uzsniņa balts sniedzināš. Tomēr tas nebija par šķērslī, lai līgatnieši dotos uz ieplānotajām talkas vietam.

Šogad lielās, organizētās talkas vietas bija vairākas. Darbītīgākā talkas vieta, neapšaubāmi, bija Līgatnes upe lejpus papīrfabrikas, jo

Ziņas no Līgatnes novada vidusskolas

Arī Līgatne piedalās "ZZ čempionātā"

Mēs, Līgatnes novada vidusskolas 8.a klase, 5. maijā bijām "Zelta zītiņas čempionātā". Šajā konkursā piedalīties ierosināja klases audzinātāja Liene Pilege. Tā nu kopā izdomājām, ka tā varētu būt lieliska iespēja pierādīt, cik draudzīgi un aktīvi esam.

Sākam pildīt mājas darbus. Bija jāizveido video un jānofotografē radoša bilde, kas raksturo mūsu skolu vai pilsētu. Izvēlējāmies veidot gulbi. Aizsūtījām materiālus un vairākas nedēļas turējām ikšķus par labiem rezultātiem.

Visbeidzot, saņēmuši rezultātus, bijām patiesi laimīgi. Mēs bijām tikuši pusfinālā! Pusfināls notika Cēsis. Aizbraucot tur, sapratām, ka skolēnu skaita ziņā esam vismazākā klase un būs grūti cīnīties pret lielajām. Atkal bija jāpilda uzdevumi. Mēs lecām, likām puzzles, makšķerējam, līdām cauri šķēršļiem, spēlējām futbolu, braucām ar UFO rulli, likām telti u.c. Cinījāmies braši un ieguvām labākā saukļa balvas. Diena bija tiešām izdevusies!

Līgatnes novada vidusskolas 8.a klase

14. maijā
Līgatnes
kultūras
namā notika
Līgatnes
novada
vidusskolas
mācību
gada
atskaites
koncerts.

Projekts beidzies... Lai dzīvo projekts!

AJJA ZIEDIŅA,
projekta koordinatore

Ir pagājuši jau 2 gadi, kopš čakli darbojamies Comenius skolu sadarbības projektā "Nākotnes Eiropas pilsonis". Noslēguma konference notika Portugāles pilsētā Caldas das Taipas, kas atrodas starp 2 nozīmīgām valsts ziemeļdaļas pilsētām Bragu un Guimaraes. Turp devāmies 8 – Līgatnes novada vidusskolas direktore Mudite Grava un skolotājas Leonora Dubkeviča, Daiga Meistere, Aija Ziediņa un skolēni: Liga Grigorjeva, Monta Malkause, Kristine Humpārova un Dzintars Vitols. Jau projekta laikā bijām iepazinuši portugāļu atsaucību, draudzīgumu un atvērtību, ko pilnībā izbaudījām arī šoreiz, īpaši skolēni, jo viņi dzīvoja viesīgumēs. Skolā, kur no 8. līdz 12. klasei mācās vairāk nekā 1000 skolēni (un tāpēc klases žurnāls sākas ar jauniešu fotogrāfijām atpazīstāmībai), mūs pārsteidza lielais skolotāju viršu ipatsvars. Vietējo jauniešu pavadībā iepazinām skolas telpas, dziedājām karaoke un apguvām jaunas dejas, bijām pienīšanā pilsētas Domē. Protams, darbojamies arī internacionālās grupās, jo finālā 7 valstu (Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Itālijas, Portugāles, Lielbritānijas un Latvijas) jaunieši izveidoja Eiropas jauniešu pamattiesibū un pienākumu hartu. Katrā valsts prezentēja projekta laikā sasniegtos rezultatus.

Iepazinām arī Portugāles bagātīgo kultūras mantojumu, ne velti 2012. gadā Guimaraes būs Eiropas kultūras galvaspilsēta. Mūs sajūmināja tīrā un sakoptā vide, iespaidīgās katedrāles un cietokšni, kā arī dārzos augošie citronu un mandarīnu koki. Arī Atlantijas okeānu redzējām pirmoreiz! Izbaudījām īstu vasaru, lai gan vietējie teicā, ka viņiem vēl ir auksti. Šis projekts ir beidzis, un tagad ir jātur ikšķi, lai tiktū apstiprināts nākamais ES projekts par olimpiskajām vērtībām, ko ienesi dzām apstiprināšanai.

Šo Līgatnes rotu mēs, Līgatnes iedzīvotāji, diemžēl neprotam novērtēt. 22. aprīli pirms talkas Līgatnes novada domes priekšsēdētājs Ainārs Šteins, domes priekšsēdētāja vietnieks Pēteris Lideris, Dabas aizsardzības pārvaldes plānošanas un ekspertīzes daļas vadītājs Jānis Krūmiņš un Valsts Vides dienesta vecākais inspektors Uldis Lencbergs veica Līgatnes upes apskati posmā no Līgatnes papīrfabrikas līdz ietekai Gaujā. Apskates gaitā tika konstatēts, ka šis apskates objektu un dabas ainavu pārbaigātās upes posms prasa nekavējošu rīcību krastu un teces sakopšanai. Lūk, kāda aina pavērās upes krastos: Upes posms, kas šķērso Līgatnes papīrfabrikas teritoriju, joprojām glabā vēsturiskas, padomju stila rūpniecības paliekas. Daudzviet atrodami pameti rati, rulli, riepas, seni elektrosadales skapji un cita "rūpniecības bagātība". Šāda attieksme pret dabas vērtībām padomju sistēmai bija raksturīga. Tomēr grupas dalībniekuši vaīrāk šokēja uzņēmuma šodienas rīcību, kas, kā redzams no faktiem, turpina Līgatnes upi izmantot par nevajadzīgo atkritumu izgāztuvu. Veicot krastu apskati, nācās secināt, ka vairākās vietas traktortehnika atkritumus ir nevis savākusi, bet gan mērķtiecīgi šķūrējusi uz upes nogāzi. Sašutumu izraisīja fabrikas teritorijas piegrūzība ar papīra makulatūras un plastmasas paliekām, kas vējā tiek pūstas uz visām debess pusēm, atrodot vietu arī Līgatnes upes tecē. Apzinoties uzņēmuma finansiālās grūtības, kas robežojas ar cīnu par izdzīvošanu, tomēr nešķiet, ka teritorijas kopšana būtu tā joma, kas atrisinās uzņēmuma problēmas. Vēl vairāk – Līgatnes upes krasti nes liecību par darba tikumu, kāds Līgatnes papīrfabrikā ir bijis tās ziedu laikos, un šis upes krasti ir liecība šodienas attieksmei.

J. Krūmiņš solīja rosināt diskusiju par to, kā palidzēt Līgatnes upei un papīrfabrikai atrisināt samilzušās problēmas. Jautājumu krustugunis būs gan papīrfabrikas noteķūdeņu attīrišanas iekārtas, kas, kā pārliecīgās apskates grupas dalībnieki, joprojām nepilda savas funkcijas, gan jautājumi par milzīgajiem atkritumu kalniem, kas glabājas papīrfabrikas teritorijā un turpina augt proporcionāli saražotās produkcijas apjomam. Un skaidrs, ka šī nav tikai uzņēmuma iekšējā problēma, bet tā skar daudz plašākas sabiedrības intereses.

Lai mainītu līgatniešu attieksmi pret Līgatnes upi un sāktu sakopto, kas gadu gaitā tīcis piesārņots, biedriba "Līgatnes upes saimnieki", Valsts Vides dienests, SIA "Līgatnes papīrfabrika" un Līgatnes domes priekšsēdētājs Ainārs Šteins aicināja visus interesentus Lielās talkas dienā pulcēties Gaujasmalā, lai uzsāktu Līgatnes upes tīrīšanu.

Savukārt SIA "Venden", kas ikdienu piegādā tiru dzeramo ūdeni biroju darbiniekiem un iedzīvotājiem visā Latvijā, sadarbībā ar Gaujas nacionālo parku uzņēmās sakopt teritoriju ap Grīvnieku avotiņu pie iebrakutuves Līgatnes dabas takās. Talcinieki tika atvesti ar

lielu autobusu, un darbi gāja no rokas. Nu līgatniešiem ir iespēja ērtāk pieklūt Grīvnieku avotam un pasmetties tā dzidro ūdeni. Tāpat talkas laikā tika sakopta citā Līgatnes avotiņa – Mežavota apkaimē.

Vēl viena vieta, kas pēdējos gadu desmitos nekopta un aizmirsta gaidījusi čaklas rokas, ir Ķiberkalns pašā Līgatnes centrā. Šeit talkas laikā tika zāgtēti krūmi un vākti atkritumi, tā uzsākot parka un pastaigu taciņu gar kanālu atjaunošanu, lai interesentiem būtu iespējams pieklūt vienam no Līgatnes apskates objektiem – Ķiberkalna alai un lai Līgatne būtu par vienu sakoptu stūrīt vairāk.

Pie nepelnīti piemirstiem valsts nozīmes kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem varam minēt arī Līgatnes pilskalnu. Arī šeit talkas laikā interesenti grupa uzsāka ainas sakopšanu, izzāgējot krūmus un salas atkritumus, ko dažam labam nav bijis slinkums nest izbērt kalna virsotnē. Līgatnieši vēl atceras, kā kalnā savulaik rīkotas balles un ka pilskalna virsotnē atradusies skatu platforma. Varbūt ir pienācis laiks šo vietu atkal sakopt tā, lai pašiem prieks un viesīties nebūtu kauns rādit. Talkas laikā tika sakopta arī Lustūža apkārtne. Par šo darbu jāsaka paldies gan talciniekiem, gan tiem laudim, kas Lustūža apkārtni kopj ikdienā, jo papīru un izsmēku krājumi šeit tiek papildināti vai ik dienas.

Talkas laikā tika sakopēta arī Lustūža apkārtne. Par šo darbu jāsaka paldies gan talciniekiem, gan tiem laudim, kas Lustūža apkārtni kopj ikdienā, jo papīru un izsmēku krājumi šeit tiek papildināti vai ik dienas.

Līgatnes dome talciniekiem kā pateicību bija sarūpējusi pārsteigumu- alu un desīnas. Talcinieki to prata novērtēt un no savas pušes pateicas organizatoriem.

Paldies pienākas arī pašu mazāko līgatniešu vecākiem un audzinātājiem, jo 1. maijā notika talka Līgatnes bērnudārzā un tā apkaimē.

Līgatnes domes priekšsēdētājs Ainārs Šteins izsaka sirsnigu pateicību līgatniešiem un viesiem, kuri iesaistījās Lielās talkas pasākumos Līgatnes novadā. "Kaut sestdienas laika apstākļi daudzus atturēja no dalības sava novada sakopšanā, esmu pārliecīnāts, ka ikviens līgatnietis atradīs iespēju, lai piedalītos kādā citā no turpmāk rīkotajām talkām."

"Mūsu zemē ir daudz jauku vietu, kas kopā veido skaitu Latviju. Bet Līgatne ir kaut kas neatkarījams, vienreizējs un tāpēc - īpaši saudzējams! Es izvēlējos būt šeit un palidzēt sakopt Līgatni." – šādu atzinu izteica kāds atbraucis talcinieks, kurš nebaidīdamies no sniega un lietus bija ieradies, lai Lielajā talkā strādātu tieši Līgatnē.

"Kaut kopumā mūsu nebija daudz, esam paveikuši labas lietas. Lai tas kalpo kā sākums sakoptam turpinājumam! Paldies!" tā piebilst Ainārs Šteins.